

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

20.04.2016 № 05-739

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту ефективності

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата розглянула Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству культури України на фінансову підтримку національних театрів у 2014 році та за 9 місяців 2015 року, й інформує.

Міністерством культури України не забезпечено економного і законного використання коштів державного бюджету, що виділялися на фінансову підтримку національних театрів. Діюча на сьогодні система державної фінансової підтримки театрів у розмірі до 87 відс. валового доходу є неефективною, оскільки власною діяльністю театри забезпечують лише від 14 до 15 відс. своїх витрат. Фактично відбувається утримання семи національних театрів, які здебільшого є державними підприємствами.

Задекларовані законодавством принципи розвитку театрів не виконувалися, натомість 99,6 відсотка виділених бюджетних коштів спрямовано на виплату заробітної плати працівників.

Через відсутність у 2014–2015 роках видатків розвитку, ремонтно-реставраційні роботи приміщень театрів не проводилися. Існують ризики щодо збереження будівель національних театрів.

Міністерством культури не вжито дієвих заходів щодо врахування пропозицій Рахункової палати за результатами попередніх контрольних заходів. Із одинадцяти пропозицій повністю та частково враховано вісім. Зокрема, порядок визначення посад працівників, які забезпечують та безпосередньо виконують творчі функції і мають право отримувати додаткові коефіцієнти підвищення посадових окладів, та мінімальні норми виступів артистів не розроблено; відображення в обліку і звітності національних театрів кількості глядачів, які відвідали вистави на пільгових умовах, не забезпечено. Жодна посадова особа не була притягнена до відповідальності за порушення, допущені при плануванні та використанні бюджетних коштів.

Міністерством не забезпечено чіткого урегулювання та належного контролю за фінансово-господарською діяльністю підпорядкованих театральних підприємств. Як результат, мають місце факти неекономного витрачання власних коштів у сумі 8,7 млн гривень. Зокрема, ДП "Національний академічний театр опери та балету України імені Т.Г. Шевченка" та ДП "Національний академічний театр російської драми імені Лесі Українки" на утримання понад нормативної кількості медичних працівників (11 та 5 осіб відповідно) за спеціальностями стоматолог, невропатолог, кардіолог, гінеколог тощо у 2014 році та за 9 місяців 2015 року спрямовано 1,4 млн гривень.

Міністерством культури не вжито заходів щодо упорядкування питання розробки типових штатних нормативів національних театрів. Відсутність типових штатних нормативів призвела до наявності у штатних розписах ДП "Національний академічний театр російської драми імені Лесі Українки" значної кількості структурних підрозділів і адміністративного персоналу, що у свою чергу є додатковим навантаженням на державний бюджет.

Крім того, в штатних розписах театрів на 2014–2015 роки затверджено необґрунтовано велику кількість заступників генеральних директорів театрів. Якщо в Одеському національному академічному театрі опери та балету нараховується три посади заступника генерального директора, то в ДП "Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка" – шість. Усього в семи театрах нараховується таких посад – 31. За умови наявності в штатному розписі національного театру лише 1 заступника генерального директора з місячним фондом оплати праці 12,1 тис. грн, розрахунково сімома театрами у 2014 році та за 9 місяців 2015 року неекономно витрачено 6,6 млн гривень.

Мінкультури, за безконтрольності Мінфіну, не забезпечило унормування оплати праці артистичного персоналу залежно від участі у виставах. Це призвело до зрівняння оплати праці артистичного персоналу і не стимулює молодь до творчих здобутків. Крім того, розмір фінансової підтримки не залежить ні від ефективності роботи театрів, ні від участі артистів у виставах. Зазначене не відповідає європейським принципам розвитку культурних закладів. Закордонний досвід свідчить, що розмір державних грантів безпосередньо залежить від результатів праці акторів та кількості проданих квитків.

Національними театрами України не вживалося достатніх заходів щодо зміцнення своєї матеріально-технічної бази. Протягом 2014 року та за 9 місяців 2015 року на вказану мету спрямовано лише близько 3,0 відс. власних доходів. У результаті, ремонтні та ремонтно-реставраційні роботи на будівлях національних театрів, шість із яких є пам'ятками архітектури національного і місцевого значення, не проводилися. Стан пам'яток погіршується, що ставить під загрозу збереження будівель національних театрів і майна. Матеріально-технічна база національних театрів є зношеною та

морально застарілою, наявне обладнання потребує оновлення, інженерно-технічні системи енергозатратні.

Внаслідок відсутності ефективних управлінських рішень з боку Мінекономіки, Мінкультури та керівництва театрів, угода, що була укладена у 2006 році між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки щодо реалізації проекту технічного переоснащення будівлі Національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки, фактично не виконана, оскільки була укладена без попереднього вивчення цього питання. За наявності негативного висновку ДП "УкрНДІпроект-реставрація", наданого ще у 2009 році, вказана угода була скасована лише у 2015 році (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.07.2015 № 774). Аналогічно через бездіяльність Харківської облдержадміністрації, протягом семи років освітлювальне обладнання вартістю близько 3,0 млн грн (у цінах 2008 року), отримане як грантова безповоротна допомога Уряду Японії для Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М.В. Лисенка, не було змонтовано. Всі ці роки вказане обладнання знаходилося на відповідальному зберіганні в театрі.

Крім того, протягом трьох років Харківською облдержадміністрацією не виконується розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.06.2012 № 493 щодо передачі цілісного майнового комплексу Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М.В. Лисенка до сфери управління Мінкультури у державну власність. Як наслідок, близько 26 відс. приміщень театру залишилися в комунальній і приватній власності. Зазначене призводить до втрати доходів, які можуть бути спрямовані на технічне переоснащення театру.

Мінкультури, незважаючи на значні кошти, які щорічно виділяються з державного бюджету для надання фінансової підтримки театрам (понад 500,0 млн грн), та наявності фактів неекономного витрачання власних доходів, не забезпечило належного внутрішнього контролю за використанням коштів державного бюджету на вказану мету. Жодної перевірки національних театрів відділом внутрішнього аудиту Мінкультури у 2014–2015 роках не проведено. У результаті порушення набули системного характеру.

Загалом на фінансову підтримку національних театрів у 2014 році та за 9 місяців 2015 року Мінкультури використано неекономно – 8,7 млн грн, з порушенням чинного законодавства – 0,8 млн грн, недоотримано доходів в сумі 0,4 млн гривень. Крім того, допущено неефективне управління коштами на суму 0,5 млн гривень.

Надається у порядку інформування.

З повагою

Голова

Р. М. Магута